

C(Aз)1
A 40

آذربايجان ناغىللىرى. آذربايجان دىلپننه عرب
القياسى ايله. ب. ب. يازىچى. ۱۹۸۵.
۳۱۲ صفحه.

موضوع و مضمونجا مختلف اولان آذربايجان
ناغىللىرى خلقىميزين عادت و عئنه لرينى، معنوى
عالمينى، آرزو و ايسته گينى، اونون خارجى و داخلى
دشمنلره قارشى چوخ عسريك مبارزه سيني ئوگره نيك
ايچون زنكين ماتريال وئيرير. ناغىللىرىدا هر جور
استعمارچىلارا، ظلمكارلارا، مفتخورلوقا، ايكى اوزلولوقه
قارشى عموم خلق نقرتى دويولور. ناموسلى، ساده
انسانلارين حيات طرزى، يارادىچى اسكى ترنم اولونور.

A40 **آذربايجان ناغىللىرى.** آذربايجان
دىلينده عرب اليفباسى ايله. ب. ب. يازىچى،
1985. 312 с.

Kitabda toplanan nağıllar Nuruđdin Sejidovun
tertib etdiđi kitaptan kotturulmuşdur.

A 4802000100—153
M—656—05 28—82

C(Aз)1

© آذربايجان ناغىللىرى. آذربايجان، Баки, 1970.
© Язычы, 1985.

بیری وار ایلی، بیری بوخ ایلی، قدیم زمانلاردا بیر
 خسیس خان وار ایلی. خانین بویوک بیر ایلیخسی واردی.
 دنیادا نجه آت دئسن اونون ایلیخسیندا تاہماق اولاردی.
 چوغلارینین بو آنلاردا کوزی قالمیشدی. خانین آنلارینی قولدان
 قوتلی، ساغلام کوزتچی لر قورویوردیلار. پایدا آنلاری قوروماق،
 اوللارا باخماق آسان اولوردی. قیشدا ایسه پتین.
 بیر ایل همین محالدا چوخ سرت قیش کئچدی. قاردان.
 چوقوندان کوز - کوزی کورسوردی. خان کیمه دئیردیه،
 اونون ایلیخسینا کوزتچی لیک ایتمککن هامی بویون قاچیریردی.
 خان علاج سیر قالیب جار چکیردی که، کیم منیم آنلاریمما بیرجه
 کون کوزتچی لیک ائلهسه، اونا اوره گی ایستهدیکی آتی
 وئره جکم. خانین آنلاریندا کوزو اولان جوانلاردان کیم راضی لیک
 وئیردیه آرزولارینا چاتا بیلیردی، کئجه نی اورادا دونوب

خسیس خاندا عقللی اوغلان

قالیردی. بونو کورن خسیس خان هم شوینیر، هم ده قورحوردی
 که، اگر قیش بئله سرت کئچسه داها اونون آنلارینی قوروماق
 اوچون محالدا آدام تاپیما یاچاق دیر.
 کونلرین بیرینده خانین یاتینا بهلوان جشلی بیر جوان
 اوغلان کلیب دئدی:
 - خان، سنین آنلارینا بو کئجه کوزتچی لیک ایلسم منه
 نه وئرسن؟
 خان دئدی:
 - اگر دئدیگینی ائلهسن آنلاریمدان ان باخشی سیننی سنه
 باغیشلا یارام.

اونلار راضى لاشيب آيرىلدىلار. اوغلان ائولرینه گليب
 آتاسىندان قالمىش كوركى، قالين باباغى، يون جورايلارى
 گىيب، آت ايلغىسى اولان قلمهجهيه يوللاندى، شاختادان،
 طوفاندا گىتمك اولموردى، خىسپس خان ئوز - ئوزونه فكر-
 له شيردى كه، او دا باشقالارى كىمى گىيب ئولر، اونا هيج نه
 وئرمز.

سيزه كىمىن دىيم اوغلاندا، او بىر خىلى گىتمىن سونرا
 گليب قلمهجهيه چاتتى. آنلارن آياق تايلىلارى، كىشمه لرى
 عالمى بوروموشى، اولجه اونو واهمه ياسى، سونرا ئوز -
 ئوزونه دىلى كه، بو كىشى لىكن دگىل، كرك نجه اولور -
 اولسون سوزومون اوسته تورام، اوغلان قلمهجهين قايىسىندا
 دوردو، گوردى بىله گىتمه اونو سويوق آپاراجاق، اودور
 كه، طويله دن آين بىزنى چىخاردىب مىندى، باشلادى قلمه-
 نىن قايىسىندا او طوف بو طرفه چاپماغا، او قدر چاپدى كه،
 بدنى قىرىشلى، سويوق اونا كار ائله بىلمه دى، بىرده
 ائشيتتى كه، كىمىن خوروزلارى بانلابىر، سحرين آچىلدىغىنى
 گوروب سئويندى، سحر تىزدن خان ئوز آدمىلارنى دا گوتوروب
 گلى كه، گورسون اوغلان ساغدى يا بوخ، گوردى اوغلان قايىدا
 او طرف بو طرفه كىرىر، اوغلان خانى گورن كىمى دىلى،
 - خان، من دىگىم سوزو بىرته بىردىم، اينى سن ده
 دىگىن سوزونه عمل ائله، آتېمى وئر گىم.

خان بو سوزدن پرت اولدىسا دا اوستونو وورمادى، دىلى،
 - دوغرو دانمى سن بو گىجه بىله شاختالى گونده منىم
 آتارىما گوزتچى لىك ائىيب، ساغ و سلامت قالىسان؟
 اوغلان دىلى.

- البته، بوتون گىجه نى بورادا اولموشام، اگر من
 گوزتچى لىك ائتمه سىدىم، سىن آتارى نى بىرى سوده قالماز -
 دى، اونلارن هامى سىنى اوغورلاياردىلار.
 خان دىلى:

- اگر بو دوغرو دورسا ئبوت ائله.

- اوغلان دىلى،

- خان، بو گىجه كىمىن كىنارىندا بىر ائو يانيردى، جماعتىن

ھامىسى اورا كىمگە قاچىرىدىلار. اينانە. رىسانسا كىندىن جماعتىندىن
سوروش. اگر من بو قلعە چەنەن باشىندا اولماسايدىم او يانقىنى
گورمىدىم.

خان دىدى:

— دىمك سىن ساغ قالماغىنا او يانان ائويىن ايستىسى
سبب اولوب. اوندور گە. سىنە آت دوشمور.
اوغلان دىدى:

— خان. ايندى كە. بىللە اولدى. سىنە آت وئىرىسەن وئىرە.
اوندا ھېچ اولماسا سىنى بىر كون ئوزونلە اووا آپار.
خان بو آسان تىكلىشى ائشېدىن كىمى دىدى:

— نە اولار. من راضى. گونى ساباح اووا كىدىرىك.
حاضرلاش. سىنى دە ئوزوموزلە آپارايىق.

سحرى گون خان ئوز آداملارى ايلە بېرلىككە اوغلانى دا
گوتوروب اووا چىخدى. اونلار آز كىدىپ. چوخ كىدىپ كىلىپ
بىر قالىن مشەبە چاتتىلار. بولدا چوغلى قرقاول. كىلك.
توراج اوولادىلار.
خان دىدى:

— گلېن بىر آز دىنجهلك. چورك بەدىك.

خان اوغلانا تاپشېردى كە. او قرقاوللارى بېشىرىسەن.
اوغلان تىز بىر ئىچە قرقاول گوتوروب ھونلور بىر آغاچىن
باشىنا دېرماشدى. اونلارى آغاچىن باشىندا آسىپ. بىرە دوشەي.
آغاچىن آلتىندا بىر — ايكى چىر — چىرىي ياندىرىپ. دىدى:
— مرحمتلى خان. بو ساعت كىباب حاضر اولار. بەدىپ
دويارسىنىز.

بونى گورن خان تعجبەلە اوغلانا باخىپ دىدى:

— گنە. سىن دلى اولوبسان نەدىر؟ ايكى بالاچا چىرىي
قىرىغىنى بىرە ياندىرماقلا آغاچىن باشىندا كىباب بېشىر؟
اوغلان استەرا ايلە گولوب دىدى:

— خان. بوتو مەنە شەرىمىزىن ان معتبىر بىر آدمى ئورگە—

دىپ.

خان دىدى:

— اول بىلمز. من اينانا بىلمەرم.

اوغلان دئدی:

– اینتی که بئله دیر، بس اوندان کنندن او باشیندا یانان
 داخمانین ایستیسی کنندن بو باشیندا شاختالی گنجه ده
 آنلارین گوزتچی سینی نجه ایسیندیره بیلردی؟
 اوغلانین بو سوزوندن سوترا خان یامان برده آخشاملا-
 دیضی نی کوروب، باشینی آشاغی سالدی، قورخدو که، اوغلان
 مسئله نی آجیب سویلهسه خان یولداشلاری نین یانیندا حرمتین
 دوشر، علاج سیز قالب وعد ائله دیگی آتی اوغلانا وئردی.